

## Ο Φώτης Χαραλαμπίδης σχολιάζει την ελληνική πραγματικότητα



### Ιστορική συμφωνία

Ο Λουκάς Παπαδήμος, αναμενόταν να είναι από χθες (Τρίτη 8/11) ο νέος πρωθυπουργός της Ελλάδος, μετά την συμφωνία στην οποία κατέληξαν το βράδυ της Κυριακής (6/11), ο απερχόμενος πρωθυπουργός Γιώργος Παπανδρέου και ο αρχηγός της αξιωματικής αντιπολίτευσης Αντώνης Σαμαράς. Η συμφωνία επιτεύχθηκε και επισφραγίστηκε ενώπιον του Προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας, Κάρουλου Παπούλια. Η συμφωνία, που ήταν αποτέλεσμα ασφυκτικών πιέσεων από την Ευρώπη, προβλέπει την ψήφιση της νέας δανειακής σύμβασης, που συμφωνήθηκε στις 26 Οκτωβρίου και εν συνεχεία την άμεση προσφυγή σε πρόωρες εκλογές. Σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα, οι εκλογές πιθανότατα θα πραγματοποιηθούν στις 19 Φεβρουαρίου. Στη διάρκεια της συζήτησης για το όνομα του επικεφαλής της νέας κυβέρνησης, ο Γ. Παπανδρέου πρότεινε δύο πρόσωπα: του τραπεζίτη, πρώην διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και αντιπρόεδρο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας Λουκά Παπαδήμο και τον καθηγητή, ευρωπαϊκό διαμεσολαβητή και πρώην Συνήγορο του Πολίτη στην Ελλάδα, Νικηφόρο Διαμαντούρο. Ο Αντώνης Σαμαράς αντιπροτείνει τον αντιπρόεδρο του κόμματος Σταύρο Δήμα, χωρίς όμως να επιμείνει ιδιαίτερα, για να συμφωνήσει τελικά στο όνομα του Λουκά Παπαδήμου, ως "προσώπου εγνωσμένου κύρους και σημαντικής επιρροής στους διεθνείς χρηματοπιστωτικούς κύκλους".

Συμφωνία, κατά ορισμένες πηγές, επήλθε και στο θέμα του αντιπροέδρου της κυβέρνησης. Κατά τις πηγές αυτές, έχει κλειδώσει η αντιπροεδρία του Ευάγγελου Βενιζέλου. Πιθανή θεωρείται και η συμμετοχή από την πλευρά της Νέας Δημοκρατίας του Σταύρου Δήμα, με αρμοδιότητα επί θεμάτων εξωτερικού και άμυνας. Ακούγεται και το όνομα του πρώην υπουργού Αλέκου Παπαδόπουλου, που σύμφωνα με τις πηγές μου, είναι πιθανό να αναλάβει μεγάλης σημασίας χαρτοφυλάκιο. Από πλευράς ΠΑΣΟΚ, για πρόσωπα της παρούσης κυβέρνησης που μπορεί να συμμετάσχουν στη νέα κυβέρνηση, ακούστηκαν: Άννα Διαμαντοπούλου, Ανδρέας Λομβέρδος, Δημήτρης Ρέππας. Οι αρχηγοί των δύο μεγάλων ελληνικών κομμάτων, έβαλαν τον θεμέλιο λίθο μιας κυβέρνησης συνεργασίας. Πρόκειται για έργο που δεν έχουμε ξαναδεί στο παρελθόν! Για να ξαναχτίσουν τη διεθνή αξιοπιστία της Ελλάδος που πάει να γκρεμιστεί...

### Τέλος εποχής

Οι ιστορικές πολιτικές εξελίξεις των τελευταίων ημερών, που πυροδοτήθηκαν με την απόφαση του Γιώργου Παπανδρέου να καλέσει τον ελληνικό λαό σε δημοψήφισμα να πει τη γνώμη του για την ευρωπαϊκή πορεία της Ελλάδος, σηματοδοτούν το τέλος της μεταπολίτευσης και την αρχή μιας νέας εποχής για την Ελλάδα. Δεν μπορεί κανείς ακόμη να προβλέψει εάν πρόκειται και για το τέλος του δικομματισμού, αλλά αυτό που μπορεί με βεβαιότητα κάποιος να επισημάνει είναι ότι ήρθε το τέλος της εποχής που χαρακτηρίστηκε από την πολιτική ηγεμονία δύο μεγάλων οικογενειών, των Καραμανλή και Παπανδρέου. Τα πρώτα σημάδια αποτυπώθηκαν στο εκλογικό αποτέλεσμα του 2009 και τη συντριπτική ήττα της Νέας Δημοκρατίας υπό τον Κώστα Καραμανλή, ανηψιό του ιδρυτή του κόμματος. Ο Κώστας Καραμανλής επελέγη να ηγηθεί της Νέας Δημοκρατίας, σε μία περίοδο που το κόμμα είχε να επουλώσει σοβαρές ανοιχτές πληγές, γιατί έφερε το "μαγικό" επώνυμο. Και μόνο με το επώνυμο αυτό κατάφερε να συσπειρώσει τους ψηφοφόρους της Νέας Δημοκρατίας και να την επαναφέρει σε τροχιά εξουσίας.

Κάτι αντίστοιχο συνέβη με το ΠΑΣΟΚ, παραμονές της μεγάλης του ήττας στις εκλογές του 2004.

Οι ανοιχτές διαδικασίες, που έδωσαν την προεδρία του κόμματος στον υιό του ιδρυτή του Ανδρέα Παπανδρέου, κάλυψαν την ανάγκη για ανανέωση στο ΠΑΣΟΚ, με ένα επώνυμο από το παρελθόν. Τι κι αν γκρίνιαζαν οι σφύρονες, ότι με την οικογενειοκρατία να κυριαρχεί στην πολιτική ζωή, η Ελλάδα δεν μπορεί να πάει μπροστά. Για πέντε χρόνια, ο Γιώργος Παπανδρέου συμπορεύτηκε στην πολιτική ζωή από ηγετική θέση με τον Κώστα Καραμανλή, που αποσύρθηκε μετά την ήττα του 2009.

Από κοντά τους και η Ντόρα Μπα-

κογιάννη, της τρίτης ισχυρής πολιτικά οικογένειας, της οικογένειας Μητσοτάκη. Η Ντόρα Μπακογιάννη, αφού έχασε την κούρσα της διαδοχής από τον Αντώνη Σαμαρά, ίδρυσε κόμμα, την Δημοκρατική Συμμαχία, που σήμερα δυσκολεύεται να πείσει τους Έλληνες πολίτες ότι αξίζει να συμμετέχει και στην επόμενη Βουλή. Το αποτέλεσμα της οικογενειοκρατίας, της κυριαρχίας των τριών πολιτικών οικογενειών από τη Μεταπολίτευση και μετά, ήταν, εκτός από την οικονομική, η πολιτική χρεοκοπία της Ελλάδος. Γι' αυτό και πλέον θεωρείται εξαιρετικά δύσκολο να ζήσει η Ελλάδα νέες ισχυρές κοινοβουλευτικά αυτοδυναμίες, ακόμα και όταν βγει από τη δίνη. Βασικό χαρακτηριστικό στην ανατολή της νέας εποχής, θα είναι η αξιοκρατία.

### Αλλαγή νοοτροπίας

Η ανατροπή του πολιτικού σκηνικού, που θα έρθει στην Ελλάδα, θα έχει ως φυσικό επακόλουθο την αλλαγή νοοτροπίας. Τότε ακριβώς θα μπει η "ταφόπλακα" στη μακρά περίοδο της Μεταπολίτευσης, ως αποτέλεσμα της ριζικής αλλαγής της νοοτροπίας και της κουλτούρας που έχουν κυριαρχήσει τα τελευταία χρόνια και δημιούργησαν αναποτελεσματικές ηγεσίες.

Οι νέες ηγεσίες θα είναι αποτελεσματικές (;) με την προϋπόθεση ότι θα στηρίζονται σε αποτελεσματικούς πολίτες, δηλαδή σε ανθρώπους δημιουργικούς, χρήσιμους και ικανούς να αναλάβουν την ευθύνη να πληρώσουν τους φόρους τους, να διδάσκουν τα παιδιά τους, να απομονώνουν κοινωνικά τους ιδιωτελείς σε βάρος του συνόλου. Εάν δεν αλλάξουν νοοτροπίες και κατεστημένες αντιλήψεις στην Ελλάδα, οι εναλλαγές στη διακυβέρνηση του τόπου και το ποιός θα είναι ο πρωθυπουργός ή ποιο κόμμα θα ορίζει τους υπουργούς, ελάχιστη σημασία έχει.

### Το τέλος μιας διαδρομής

Συνήθως το τέλος μιας διαδρομής είναι ευκαιρία για να θυμηθείς τι έκανες στην πορεία για να φθάσεις ως εδώ που έφθασες. Να κάνεις έναν απολογισμό. Να δεις που τα πήγες καλά και που όχι. Τι πήγε στραβά και πού θα μπορούσε το πράγμα να πάει καλύτερα.

Συνήθως, επίσης, κάνεις "ταμείο" και βγάζεις συμπέρασμα. Το σημαντικό είναι ότι, εκτός από σένα, κάνουν "ταμείο" και για σένα. Οι άλλοι.

Που είναι και οι περισσότεροι. Για



τον Γιώργο Παπανδρέου, η ώρα του "ταμείου" έφθασε. Δεν ξέρω τι θα προσθαφαιρέσει ο ίδιος, για να βγάλει το δικό του συμπέρασμα, αλλά εκτιμώ ότι δύσκολα θα συμφωνήσει με το ταμείο των άλλων. Γιατί αυτό που δεν κατάλαβε ο Γ. Παπανδρέου είναι ότι, εκτός από το τι θέλουν οι δανειστές, οι αγορές, οι ηγέτες των μεγάλων χωρών της Ευρωζώνης, υπάρχει και το τι θέλει ο ελληνικός λαός. Και είναι αξίωμα ότι αν κάποιος δεν θέλει να σωθεί, όσο κι αν προσπαθήσεις εσύ να τον σώσεις, δεν σώζεται με τίποτε.



### Καλός πρωθυπουργός, αλλά για άλλη χώρα!

Ήταν λοιπόν καλός πρωθυπουργός ο Γιώργος Παπανδρέου; Όχι! Ήταν καλός πρωθυπουργός, αλλά για άλλη χώρα! Για καμιά Σουηδία, για καμιά Δανία, για καμιά Νορβηγία - για χώρες που έχουν λύσει τα βασικά τους προβλήματα, έχουν κρατικούς μηχανισμούς που λειτουργούν και έχουν λαούς με κουλτούρα νομοταγούς και πειθαρχημένους πολίτη.

Ο Γιώργος Παπανδρέου νόμιζε ότι με ωραία λόγια, με συγκεκαλυμμένες απειλές, με αόριστες αναφορές και με διδακτικό ύφος θα πείσει τον Έλληνα να μη φοροδιαφεύγει, να είναι συνεπής στις υποχρεώσεις του, να σέβεται τους νόμους και να συμβάλλει στα δημόσια έσοδα, γιατί χωρίς αυτά δεν μπορεί να έχει απαιτήσεις για δωρεάν δημόσια υγεία, παιδεία, παροχές, ασφάλεια, δίκτυα κλπ.

Απογοητεύθηκε, και το ξέρω. Πικράθηκε, γιατί λιοδορήθηκε, απαξιώθηκε, ένωσε πολλές φορές μόνος... Αλλά τι να κάνουμε; Αυτή είναι η πολιτική. Και κανένας δεν υποστήριξε ότι πρόκειται για παράδεισο ή για κοινωνία αγέλων. Είχε παππού και πατέρα πολιτικό. Πρωθυπουργούς μάλιστα. Ήξερε. Δεν μπορεί να πει ότι δεν ήξερε. Μπήκε σ' αυτή την περιπέτεια με την θέλησή του. Και δεν χρειάζεται να σκέφτεται τα άσχημα, τα καλά να σκέφτεται.